

Mark As

Dato:

05.12.2023

Frakkagjerdvegen 191

Dokumentnummer: 23/7866-10

5563 FØRRESFJORDEN

Deres referanse:

Saksbehandler: Karina Haga Melhus

Vedtak om rammetillatelse - Utriggerer fra eksisterende brygge - gnr. 108 bnr. 24 - Storevikvegen 37

Adresse Storevikvegen 37	Gårdsnr. 108	Bruksnr. 24	Festenr.	Seksjonsnr.
Ansvarlig søker Mark As Frakkagjerdvegen 191 5563 FØRRESFJORDEN	Tiltakshaver Hilde Kristin Stavland Smalamyr 33 5517 HAUGESUND			
Type tiltak/bygning Utrigger / Fritidsbygg, hytter; sommerhus og lignende				

Vedtak

Søknaden er godkjent. Vedtaket er fattet med hjemmel i plan- og bygningsloven (pbl.) § 21-4. Dispensasjon fra byggeforbudet i 100-meters beltet og formål i sjø er gitt med hjemmel i pbl. § 19-2.

Følgende tiltak er godkjent:

- Utriggerer fra eksisterende brygge

Vilkår

Tiltaket kan ikke settes i gang før ansvarlig søker har fått igangsettingstillatelse.

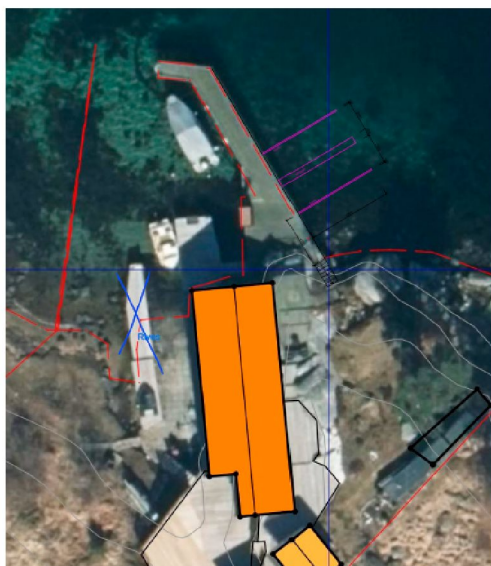
Igangsettingstillatelse kan ikke gis før følgende vilkår er oppfylt:

- Som ledd i tiltak mot havnespy skal uttriggerne undersøkes og eventuelt rengjøres/tørkes før de monteres, bekreftelse må foreligge
- Tillatelse etter havne- og farvannsloven må foreligge

Søknad og saksopplysninger

Tiltaket gjelder etablering av utrigger fra eksisterende brygge/molo.

Adresse Storevikvegen 37	Gårdsnr. 108	Bruksnr. 24
Bebygd areal (BYA)	Uendret	

Utrigger markert i lilla. Utrigger forankres i eksisterende bølgebryter.

Oversiktskart, rød pil viser plassering

Tegningsdokumentasjon

Tillatelsen er basert på tegningsdokumentasjon mottatt 28.08.23.

Søknad om ansvarsrett

Foretak	Funksjon	Tiltaksklasse
Mark As	SØK Hele tiltaket PRO Ansvar jf. søknad UTF Ansvar jf. søknad	1

Plangrunnlag

- Plantype: kommuneplan
- Planformål: LNF på land, fiske i sjø (KL, fiske-/kaste- og låssettingsplasser)

Lokalisering

Tiltaket skal plasseres i samsvar med godkjent situasjonskart.

- Minste avstand til nabogrense er mer enn 4 meter.

Nabovarsling

Det er gjennomført nabovarsling i samsvar med reglene i pbl § 21-3. Det er ikke registrert merknader i saken.

Uttale fra kommunens naturforvalter

Kommunens naturforvalter har hatt saken til uttale og konkluderer med følgende:

Tiltaket gir trolig liten direkte påvirkning på naturmangfoldet i området. Likevel må man vurdere presedensvirkning og hvordan tiltaket bidrar til bit for bit-nedbygging av strandsonen. Man må også ha fokus på å unngå spredning av fremmedarten havnespy.

Uttalen ligger vedlagt i sin helhet.

Tiltakshaver informerer følgende i søknaden: *Utriggerne kommer nye fra butikk og festes i eksisterende kai. Som ledd i tiltak mot havnespy vil de bli undersøkt og eventuelt rengjort og tørket før de monteres.*

Uttale fra andre myndigheter

Kystverket:

Kystverkets vurdering er at tiltaket har liten eller ingen relevans for sjøtransport- og havneinteressene som vi har fått i oppdrag å ivareta. Vi har derfor ingen merknader til saken.

Kystverket gjør oppmerksom på at tiltaket kan være avhengig av tillatelse etter havne- og farvannsloven § 14 og at det er kommunen som er rette myndighet til å saksbehandle slik søknad.

Karmsund havn:

Ved planlegging i sjø må ta det tas hensyn til sjøvertsferdsel, og det er derfor viktig at det ikke planlegges tiltak/aktiviteter som kan komme i konflikt med fremkommeligheten i farleden.

Det er registrert Gytefelt torsk med verdi, lokalt viktig gytefelt, i nærheten av tiltaket. Det kan derfor være hensiktsmessig at Fiskeridirektoratet uttaler seg før behandling av saken. Fiskeridirektoratet settes i kopi.

Karmsund Havn IKS har, utfra en havne og farvannsmessig vurdering, ikke merknader til de arealdisponeringer som er tenkt gjort i sjø. De tiltak som planlegges etablert må prosjekteres og dimensjoneres slik at de tåler den belastningen de kan bli påført i farvannet.

Karmsund Havn IKS vil minne om at alle tiltak som kan påvirke sikkerheten eller framkommeligheten i farvannet også krever tillatelse etter lov om havner og farvann av 21.juni 2019, og ber om at saken oversendes for behandling dersom det gis dispensasjon i saken.

Fiskeridirektoratet:

Registreringer i Yggdrasil

I vårt kartverktøy [Yggdrasil \(fiskeridir.no\)](http://fiskeridir.no) er det i området søknaden gjelder registrert et regionalt viktig gytefelt for kysttorsk (feltet dekker hele Førresfjorden). Like sør for tiltaket, er det registrert et lite, men svært viktig ålegrassamfunn. Det er også registrert låssettingsplass for sild, makrell, sei og brisling like sør for tiltaket. Figur 2 illustrerer situasjonen i området.

Figur 2) eksisterende bølgebryter vises midt i bildet, ålegrassamfunn markert i grønn farge nær land sør for tiltaket og låssettingsplass markert i rødt.

Vurdering

Fiskeridirektoratet er enig i kommunens vurdering om at: «Eiendommen er en allerede bebygd fritidseiendom i LNF. Eiendommen har adkomst via sjø, og omsøkt uttrigger planlegges forankret i eksisterende godkjent bølgebryter. Tiltaket omsøkes for å gjøre ferdsel og av-/påstigning sikrere, og for

at båtene skal ligge tryggere. Kommunens naturforvalter tilbakemelder at tiltaket trolig gir liten direkte påvirkning på naturmangfoldet i området. Tiltaket anses å ikke hindre ferdsel, opphold eller friluftsliv mer enn før, men vil tilrettelegge for tryggere atkomst til eksisterende fritidsbolig. Tiltaket medfører ingen inngrep i sjøbunnen eller på land, og kommunen vurderer at tiltaket i liten grad vil endre dagens situasjon.»

Det er allerede en godkjent bølgebryter på stedet og omsøkte utriggere skal forankres i bølgebryteren, og det skal ikke gjøres inngrep i sjøbunnen. Vi mener tiltaket er marginalt også med tanke på arealbeslag og kan ikke se at tiltaket vil ha vesentlige negative konsekvenser for fiskeri eller havbruksinteressene, herunder det marine miljøet.

Statsforvalteren i Rogaland:

Tiltaket er en etablering av utrigger på innsiden av en eksisterende bølgebryter. Vi vurderer at etableringen av utrigger her ikke vil privatisere området i vesentlig grad da området allerede fungerer som adkomsthavn i dag. Vi fremmer faglig råd om at man undersøker området i sjø før utsetting for å hindre skyggelegging av viktig marin natur som for eksempel ålegras eller tareskog.

Vi gjør oppmerksom på at vi som uttaleinstans skal ha kommunens dispensasjonsvedtak tilsendt når det er gjort.

Rogaland fylkeskommune plan-, miljø- og samfunnsavdeling:

Vår vurdering er at tiltaket i liten grad vil påvirke friluftsinnteresser eller privatisere området ytterligere, da det allerede fungerer som ankomsthavn. Omsøkt tiltak ligger imidlertid i nærheten av en tidligere kartlagt ålegraseng. Kommunen bør vurdere om tiltaket kan komme i konflikt med viktige naturverdier i sjø.

Vi henviser ellers til eget brev fra seksjon for kulturarv, som fraråder at det gis dispensasjon.

Rogaland fylkeskommunes seksjon for kulturarv:

Fylkesdirektøren viser til søknad om dispensasjon frå kommuneplanen for etablering av utriggerar frå eksisterande brygge på gnr 108 bnr 24 i Karmøy kommune. Det omsøkte tiltaket ligg i føremål fiske (KL) i den gjeldande kommuneplanen og området er uregulert. Det vert søkt om dispensasjon frå byggeforbudet i 100-meters beltet, pbl. § 1-8, samt arealføremål i sjø – fiske.

Saka må også vurderast etter kulturminnelovens §3 – skjemming av automatisk freda kulturminne, då det ligg ein gravhaug sør for det no omsøkte tiltaket.

Fylkesdirektøren har behandla saka som sektormyndigheit for automatisk freda kulturminne, kulturminne som er freda i medhald av kulturminnelova. Gravhaugen, ID 134265, som ligg noko sør for omsøkte tiltak, inngår i vårt ansvarsområde.

På denne eigedommen er det i dei seinare åra søkt om ei rad tiltak i tilknytning til fritidsbustaden – lagringsbodar, plattingar osv. som ligg tett opptil gravhaugen.

Sjølv om det no omsøkte tiltaket ligg noko lenger borte frå gravhaugen enn dei ovannemnde tiltaka, meiner vi at det no omsøkte tiltaket, samanstillt med alle andre utbyggingar på tomta, bidreg til å forringe og redusere dei naturlege omgjevnadene til gravhaugen.

Fylkesdirektøren **frarår** at det vert gjeve dispensasjon til dei omsøkte utriggerane. Dette pga at tiltaket vil føre til ytterlegare utilbørleg skjemming av det automatisk freda gravminnet, jf. Kulturminneloven §3.

Vi ber om å få oversendt kommunen sitt vedtak i saka, slik at vi får mulighet til å vurdere ein eventuell klage dersom kommunen ikkje følger vår fråråding.

Fylkesdirektøren vil avslutningsvis bemerke at vi vil fråå eventuelle nye, framtidige søknader om tiltak N og SV for gravminnet (altså på bnr 24).

Kommunen har gjennomgått mottatte uttaler. Angående faglig råd om at sjøbunnen bør undersøkes har naturforvalter i kommunen igjen vurdert det konkrete tiltaket. Naturforvalteren konkluderer med at undersøkelse fortsatt ikke er nødvendig. Ny vurdering følger under:

Statsforvalteren fremmer faglig råd om at sjøbunnen bør undersøkes for marine naturtyper, som ålegras og taeskog. I min uttalelse har jeg skrevet at kunnskapsgrunnlaget er godt nok for tiltakets størrelse. Dvs. at undersøkelser ikke trengs. Det er basert på at tiltaket er lite. Såvidt jeg forstår er det kun en uttrigger. Det er heller ikke registrert kartlagt ålegras eller modellert ålegras i tiltaksområdet. Hadde det vært modelleringer der eller at tiltaket hadde dekket et større areal, kunne konklusjonen blitt annerledes. Det er riktignok kartlagt ålegras like i nærheten, i vika like sørøst for tiltaket. Men denne vika ligger noe mer skjermet til bak et nes. Ålegras trives bedre i litt skjermede områder. Det er alltid utfordrende å avgjøre for hvilke tiltak vi anbefaler ålegrasundersøkelser og ikke. Vi kan jo ikke helt sikkert vite at det ikke er ålegras her som uttriggeren skal legges. Men vanlig praksis hos naturforvaltere i Karmøy kommune, etter å tidligere ha diskutert problemstillingen med Statsforvalteren og andre, er at vi ikke råder til å kreve undersøkelser om tiltaket er av en så liten størrelse og det ikke foreligger opplysninger som kan tyde på at dette er et leveområde for ålegras. I så fall måtte vi krevd undersøkelser for nærmere alle mindre tiltak langs strandsonen. Jeg ser derfor ikke noen grunn til at den tidligere uttalelsen min i saken ikke bør gjelde.

Kommunen mener det konkrete tiltaket er nøye vurdert, og anser tiltaket ikke å være avhengig av undersøkelse av havbunn. Det vises også til uttale fra Fiskeridirektoratet. For å sikre mot havnespy settes det imidlertid vilkår om rengjøring/tørking før montering. Kommunen har forståelse for fylkeskommunens frarådning av omsøkt tiltak med tanke på det automatisk freda kulturminnet (ID 134265) som ligger like sør for eiendommen. Kommunen anser likevel at tiltaket i seg selv ikke vil påvirke kulturminnet i vesentlig grad, heller summen av bebyggelse/tiltak som også fylkeskommunen viser til. Omsøkt tiltak vil gi bedre og tryggere av/påstigning. Adkomst til fritidsboligen skjer via båt. Når det er sagt vil kommunen påpeke at nye tiltak på eiendommen, nord og sørvest for kulturminnet, ikke kan påregnes. Eiendommen anses med dette fullt utnyttet. Det vises for øvrig til dispensasjonsvurderingen.

Dispensasjon

- Tiltaket er i strid med byggeforbudet i 100-meters beltet og formål i sjø
- Søkerens begrunnelse:
Omsøkt tiltak er en lett konstruksjon som kan fjernes uten avtrykk. Den bygger videre på tidligere godkjent bølgebryter og gjør tilkomst sikrere.

Arealet for Fiske dekker hele "havnen" til fritidsboligen. Utriggerne benytter allerede etablert bølgebryter og tiltaket vil ikke føre til vesentlig endring som vil gjøre området i større konflikt med arealformålet. Bruken av området vil ikke endres.

Videre argumenter gjelder for begge dispensasjonene: Det er ikke bilveg til hytta og all ferdsel til hytta går fra offentlig kai. Eiendommen benyttes av storfamilien med et alderssprang fra 0-95 år. Endringer i værforhold og økt trafikk på Førresfjorden har endret forholdene i havnen. Sjøen er mer opprørt og mer bølger gjør det vanskeligere å legge til bølgebryteren. Fjære gjør det også vanskeligere å bestige bølgebryteren på lavvann. Det er to grunner under vann ved innseilingen og på innsiden av bølgebryteren. Disse skaper problemer for ferdsel på innsiden ved lavvann og mye vind.

For å gjøre tilkomsten sikrere og for at båtene skal ligge tryggere søkes det om utriggere på utsiden av bølgebryteren. Båtene vil da få hver sin bås og uttriggeren vil følge tidevannet og gjøre det lettere og sikrere for påstigning og avstigning.

Utriggerne vil bli plassert så langt inn mot berget som mulig og de vil ikke være til hinder for allmenn ferdsel. Det er lite allmenn ferdsel over eiendommen, men Karmøy kommunes strandryddegjeng benytter brygga for å komme seg til over til Hellevika, 2-3 ganger årlig.

På bakgrunn av dette anser vi at fordelene ved å gi dispensasjon er større enn ulempene, og at hensynet bak bestemmelsen ikke blir vesentlig tilsidesatt.

Vurdering av dispensasjonssøknad

Etter pbl § 19-2 (2) skal ikke dispensasjon gis:

- Dersom hensynene bak bestemmelsen det dispenseres fra, hensynene i lovens formålsbestemmelse eller nasjonale og regionale interesser blir vesentlig tilsidesatt.
- Fordelene ved å gi dispensasjon må være klart større enn ulempene etter en samlet vurdering.

Begge disse vilkårene må være oppfylt for at kommunen kan gi dispensasjon.

Vurdering av vilkåret i første kulepunkt, byggeforbudet i 100-meters beltet:

I strandsonen skal det etter pbl. § 1-8 første ledd tas særlig hensyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser. Disse hensynene skal ikke bli skadelidende om dispensasjon gis. Strandsonen er definert som område av nasjonal verdi. Karmøy kommune er blant de kystkommuner i Rogaland med stort press på arealene.

Eiendommen er en allerede bebygd fritidseiendom i LNF. Eiendommen har adkomst via sjø, og omsøkt uttrigger planlegges forankret i eksisterende godkjent bølgebryter. Tiltaket omsøkes for å gjøre ferdsel og av-/påstigning sikrere, og for at båtene skal ligge tryggere. Kommunens naturforvalter tilbakemelder at tiltaket trolig gir liten direkte påvirkning på naturmangfoldet i området. Tiltaket anses å ikke hindre ferdsel, opphold eller friluftsliv mer enn før, men vil tilrettelegge for tryggere atkomst til eksisterende fritidsbolig. Tiltaket medfører ingen inngrep i sjøbunnen eller på land, og kommunen vurderer at tiltaket i liten grad vil endre dagens situasjon. Kommunen er enig i fylkeskommunens vurdering av at nye tiltak vil føre til «ytterlegare utilbørlig skjemming» av det automatisk freda kulturminnet som ligg like sør for eiendommen. Likevel ser kommunen at tiltaket er av mindre størrelse, og omsøkes for å bedre dagens av/på stigning med båt som er adkomsten til eiendommen. Kommunen vurderer at det konkrete tiltaket som omsøkes kan tillates, men gjør oppmerksom på at nye tiltak på eiendommen, nord og sørvest for kulturminnet, ikke kan påregnes. Eiendommen anses med dette fullt utnyttet. Kommunen vurderer med dette at hensynet bak bestemmelsen ikke er vesentlig tilsidesatt.

Vurdering av vilkåret i første kulepunkt, formål i sjø:

Hensynet bak bestemmelsen er å legge til rett for fiskeriinteressene, og å beskytte mot tiltak som kan være skadelig for aktiviteten området er satt til å ha.

Eiendommen ligger akkurat innenfor arealet avsatt til fiske, nordvest i bukta. Eksisterende fritidsbolig har adkomst via sjø, og det er allerede en godkjent bølgebryter på stedet. Omsøkt uttrigger skal forankres i bølgebryteren, og det skal ikke gjøres inngrep i sjøbunnen. Med plassering i utkanten av arealet, samt mindre omfang og endring av eksisterende situasjon, anser kommunen at tiltaket kommer i begrenset konflikt med fiskeriinteressene, manøvreringsareal osv. Kommunen har bedt om vurdering av rette fiskerimyndighet, og det vises til uttaler mottatt fra Fiskeridirektoratet, Karmsund havn og Kystverket. Kommunen vurderer på denne bakgrunn at hensynet bak bestemmelsen ikke er vesentlig satt til side.

Vurdering av vilkåret i andre kulepunkt:

Fordelene ved dispensasjon er i hovedsak tiltakshavers. utfordringer med opprørt sjø vanskeliggjør å legge til eksisterende bølgebryter. Grunt vann ved innseilingen og på innsiden av bølgebryteren gir også utfordringer med ferdsel på innsiden av bølgebryteren ved lavvann og mye vind. Tiltakshaver vil med omsøkt uttrigger få tryggere ferdsel og atkomst via sjø, uten å være direkte til hinder for allmenn bruk. Det anses også som en fordel at eiendommens plassering ligger i «enden» av arealet avsatt til fiske, og vil med det sannsynligvis påvirke arealet mindre grad.

Ulempene med dispensasjon er i hovedsak negativ virkning for fiskeriinteressene, ferdsel i strandsonen, friluftsliv og privatisering. Ulemper knyttet til fiske kan være påvirkning av låsettingsområder, hindre manøvrering, fortøyning osv. Kommunen viser til mottatte uttaler der tiltaket vurderes å ikke komme i direkte konflikt med hensynene området skal ivareta. Ulemper knyttet til natur og friluftsliv, allmenn ferdsel og privatisering anses ikke særlig berørt av omsøkt tiltak. Omsøkt tiltak er en uttrigger forankret i allerede godkjent bølgebryter, ingen terrenginngrep skal foretas. Ferdsel langs strandsonen begrenser seg med terrenget slik det er. Kommunen vurderer at omsøkt tiltak ikke vil gi mer negativ virkning, eller privatisering av eiendommen, enn det allerede er. Fordelene anses større enn ulempene etter en samlet vurdering.

Samlet vurdering

Etter pbl. § 19-2 (1) *kan* kommunen gi varig eller midlertidig dispensasjon fra bestemmelser fastsatt i eller i medhold av denne lov.

Faren for presedens vil alltid være tilstede, men kommunen vurderer i dette tilfellet at omsøkte dispensasjoner i liten grad vil danne presedens i lignende saker. Tiltaket og området er vurdert konkret, og det er gitt tydelige føringer for at videre utbygging av eiendommen ikke kan påregnes. Eiendommen er en bebyggt fritidseiendom i LNF med adkomst via sjø. Tiltaket omsøkes for å få en trygg tilkomst til/fra båten.

Med bakgrunn i utredningen over har Karmøy kommune kommet fram til at dispensasjoner kan gis for dette konkrete tiltaket, jf. pbl. § 19- 2.

Gebyr

Saksbehandlingsgebyr er etter Karmøy kommunes gebyrregulativ:

3.12.2 - Dispensasjon fra: Plankrav, byggeforbud §1-8 eller kommuneplan. Gjelder i uregulert område eller områder med plankrav eller som krever uttalelse fra andre myndigheter	15600	1	15600
3.12.2 - Dispensasjon fra: Plankrav, byggeforbud §1-8 eller kommuneplan. Gjelder i uregulert område eller områder med plankrav eller som krever uttalelse fra andre myndigheter	15600	1	15600
3.10.8 - Murer/levegger/brygger/basseng etc.	5000	1	5000
Totalt gebyr å betale			36200

Faktura blir ettersendt til tiltakshaver.

Merknader

- Det er lagt til grunn at alle relevante funksjoner og ansvarsområder i tiltaket er dekket med nødvendig ansvarsrett jf. pbl 23-3.
- Det må søkes om ferdigattest. Ingen bygning eller anlegg kan tas i bruk uten at det foreligger enten midlertidig brukstillatelse eller ferdigattest fra kommunen, jf. pbl § 21.
- Denne tillatelsen skal alltid være tilgjengelig på byggeplassen.
- Er tiltaket ikke igangsatt senest 3 år etter at tillatelsen er gitt faller tillatelsen bort. Det samme gjelder dersom tiltaket blir innstilt i lengre tid enn 2 år, jf. pbl § 21-9.
- Bygningen/tiltaket må ikke tas i bruk til annet formål enn det denne tillatelsen gjelder.
- Det må utføres intern kvalitetssikring slik at tiltaket ikke er i strid med pbl eller vedtak i medhold av loven.
- Skifte av tiltakshaver under gjennomføringen skal straks meldes til kommunen, både av den opphavlige og den nye tiltakshaveren.

Du kan klage på vedtaket

Som part i saken har du rett til å klage på vedtaket innen tre uker fra du fikk dette brevet. Du finner mer informasjon om klageretten på siste side.

Sektor areal- og byggesak har behandlet saken, jf. kommuneloven § 13-1, sjettede ledd. Det er et administrativt vedtak, fattet etter gjeldende delegeringsreglement, vedtaksnr. 1731/23.

Med hilsen

Silvia May Stange
areal- og byggesakssjef

Karina Haga Melhus
saksbehandler

Dokumentet er godkjent elektronisk.

Kopi til:

Fiskeridirektoratet	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Hilde Kristin Stavland	Smalamyr 33	5517	HAUGESUND
Karmsund Havn IKS	Postboks 186	5501	HAUGESUND
Kystverket	Postboks 1502	6025	Ålesund
Rogaland fylkeskommune	Postboks 130 Sentrum	4001	STAVANGER
Rogaland fylkeskommune	Postboks 130 sentrum	4001	Stavanger
Statsforvaltaren i Rogaland	Postboks 59 Sentrum	4001	STAVANGER
STATSFORVALTAREN I ROGALAND	Postboks 59 Sentrum	4001	STAVANGER

Vedlegg:

Gnr. 108, bnr. 24 - Uttalelse fra Fiskeridirektoratet
AcosSvarInn.xml

Gnr. 108, bnr. 24 - Uttalelse fra Rogaland fylkeskommune ved fylkesdirektøren
AcosSvarInn.xml

Gnr. 108, bnr. 24 - Uttalelse fra Karmsund havn
e-post

Gnr. 108, bnr. 24 - Uttalelse fra Rogaland fylkeskommune
AcosSvarInn.xml

Gnr. 108, bnr. 24 - Uttalelse fra Statsforvaltaren
AcosSvarInn.xml

Gnr. 108, bnr. 24 - Uttalelse fra Kystverket
AcosSvarInn.xml

Situasjonsplan

Gnr. 108, bnr. 24 - Utriggere fra brygge - Uttalelse fra naturforvalter

Klagerett

Du har rett til å klage på dette vedtaket. Klageretten er omtalt i forvaltningsloven § 28.

Klagefrist	Klagefristen er tre uker fra den dagen du fikk dette brevet. Det er nok at klagen er sendt på e-post eller postlagt før fristen går ut. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bør du opplyse om datoen for når du mottok brevet. Dersom du klager for sent, kan vi se bort fra klagen. Du kan søke om å få lengre klagefrist. Dette må i så fall begrunnes.
Innhold i klagen	Du må opplyse om hvilket vedtak du klager på, grunnen til at du klager, hvilke endringer du ønsker, og eventuelt andre opplysninger som kan ha noe å si for vår vurdering av klagen. Klagen må være underskrevet.
Hvem sender du klagen til?	Klagen sender du på e-post til post@karmoy.kommune.no eller i brev til Karmøy kommune, sektor areal- og byggesak, Rådhuset, postboks 167, 4291 KOPERVIK. Dersom vedtaket vårt ikke endres som følge av klagen, sender vi klagen til klageinstansen for endelig vedtak.
Klageinstans	Statsforvalteren er klageinstans i noen saker, og kommunens formannskap eller klageutvalg, er klageinstans i andre saker. Dersom saken går til en klageinstans, vil du få konkret beskjed om hvilken instans det er.
Rett til å se dokumentene og til å kreve veiledning	Med noen unntak har du rett til å se dokumentene i saken. Reglene om dette finner du i §§ 18 og 19 i forvaltningsloven. Har du behov for veiledning, ta kontakt med oss, så vil vi gi nærmere veiledning om retten til å klage, om framgangsmåten og om saksgangen ellers.
Kostnadene med klagesaken	Hvis vedtaket blir endret til din fordel, kan du ha krav på å få dekket større kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket, f.eks. til advokathjelp. Hvis det trengs, vil klageinstansen orientere deg om retten til å kreve å få dekket saksomkostninger. Eventuelt krav om dekning av saksomkostninger må fremmes innen tre uker etter at det nye vedtaket ble gjort kjent for deg.
Klage til sivilombudsmannen	Hvis du mener at du er urettferdig behandlet av den offentlige forvaltningen, kan du sende inn en klage til Sivilombudsmannen. Sivilombudsmannen kan ikke endre vedtaket, men kan gi sin vurdering av hvordan den offentlige forvaltningen har behandlet saken, og om det er gjort feil eller noe er forsømt. Dette gjelder ikke i saker som er avgjort av Kongen i statsråd (regjeringen). Da kan du ikke senere få saken din inn for Sivilombudsmannen.